

Regionstyrelsen

Motion 2024:47 av Axel Conradi m.fl. (M) för en modern förlossningsvård i tiden**Regionledningskontorets förslag till beslut**

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

Motion 2024:47 av Axel Conradi m.fl. (M) anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Axel Conradi m.fl. (M) har väckt en motion i regionfullmäktige i vilken de föreslår en ny modell för förlossningsvården i Region Stockholm. Syftet är att rusta förlossningsvården med mer trygg bemanning och kompetens för att möta alla blivande föräldrar och födande kvinnors behov av en trygg, hållbar och säker förlossningsvård.

Motionen har remitterats till hälso- och sjukvårdsnämnden. Av nämndens yttrande framgår att hälso- och sjukvårdsnämnden inom ramen för budget för åren 2023 och 2024 har givits i uppdrag av regionfullmäktige att utreda flera av motionärernas förslag. Utredningen för en sammanhållen kvinnosjukvård (HSN 2023-0914) utreder ersättningsmodellen för vårdval förlossning, en sammanhållen kvinnosjukvård inklusive förlossningsskador samt säkerställd tillgång till fysioterapi efter förlossning och vårdval specialiserad fysioterapi.

Regionledningskontoret bedömer att motionen ska anses besvarad med hänvisning till hälso- och sjukvårdsnämndens utredning samt beslut den 16 december 2025.

Bakgrund

I en motion väckt i regionfullmäktige beskriver Axel Conradi (M), Charlotte Broberg (M) och Lars Rådén (M) att Region Stockholms förlossningsvård inte är anpassad för dagens behov. Motionärerna beskriver den förändrande demografin av födande kvinnor i Stockholm som blir äldre. Det innebär ökad risk för komplikationer som medför längre vistelse på sjukhusen samt tyngre arbetsbelastning för vårdens medarbetare.

Motionärerna framför vikten av att de födande kvinnorna ska ha tillit till att bemanningen är tillräcklig, med god kompetens, och till att akut specialistvård finns tillgänglig. Motionärerna menar att känsla av trygghet kan minska risken för komplikationer och bidra till säkrare förlossning. En av faktorerna för kvinnors tillit till förlossningsvården är val av förlossningsklinik. Motionärerna beskriver behovet av att garantera födande kvinnor plats på den förlossningsklinik som de önskar, särskilt för omfödorskor som redan har en relation och tilltro till en förlossningsklinik.

I motionen lyfts också förslag till ändring av förlossningsvårdens finansieringsmodell. Motionärerna framför att förlossningsvården bör betraktas som en planerad akut verksamhet vars nuvarande modell för finansiering och avtal har svårt att fullt tillgodose behoven. Motionen lyfter fram att finansieringsmodellen behöver förändras och efterlikna en akutverksamhets logik. Motionärerna föreslår därför att:

1. Regionfullmäktige bifaller motionen i enlighet med vad som framförs ovan.
2. Regionfullmäktige ger hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att avveckla vårdval förlossning.
3. Regionfullmäktige ger hälso- och sjukvårdsnämnden tillsammans med regionstyrelsen och den nya akutsjukvårdsnämnden i uppdrag att integrera förlossningsverksamheterna som en del i akutsjukhusavtalen.
4. Regionfullmäktige ger hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att utreda och besluta om lämplig avtalsform som ger förutsättningar för BB Stockholms förlossningsklinik att fortsatt kunna bedriva förlossningsvård enligt Region Stockholms beställning, efter att vårdval förlossning avvecklas.
5. Regionfullmäktige ger hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att utreda och vidta åtgärder för att en andel av budgeterade medel för förlossningsvården utbetalas som fast ersättning under övergångsperioden.

Motionen har remitterats till hälso- och sjukvårdsnämnden.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Regionfullmäktige har inom ramen för budget för åren 2023 samt 2024 givit hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att utreda flera av motionärernas förslag:

- Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att utreda ersättningsmodellen för vårdval förlossning i syfte att säkra en tryggare vård som förebygger förlossningsskador.
- Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att utreda en sammanhållen kvinnosjukvård inklusive en översyn av avtalsformer.
- Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att inom ramen för arbetet med sammanhållen kvinnosjukvård säkerställa tillgång till fysioterapi efter förlossning samt se över vårdval specialiserad fysioterapi för att säkerställa att detta inkluderas.

Med anledning av uppdragen presenterades en utredning om sammanhållen kvinnosjukvård (HSN 2023-0914) den 16 december 2025 för hälso- och sjukvårdsnämnden. Fokus för utredningen är kvinnosjukvården utifrån vårdkedjan graviditet, förlossning och eftervård. Utredningen inkluderar också en översyn av avtalsform, ersättningsmodell och uppdrag för avtalsområden inom vårdkedjan.

I utredningen föreslås bland annat att de regionägda förlossningsklinikernas förlossningsuppdrag regleras via uppdrag i Region Stockholms budget från och med år 2027. Dock föreslås att vårdval förlossning ska kvarstå för att möjliggöra fortsatt drift av BB Stockholm.

I utredningen ser man över både avtalsform och ersättningsmodell för förlossningsvården. I det arbetet ingår kartläggning av möjliga alternativ för att behålla samtliga kliniker vid ett eventuellt byte av avtalsform.

Utredningen bedömer att en reglering av de regionägda förlossningsklinikernas vårduppdrag via Region Stockholms budget ger bättre förutsättningar för kapacitetsplanering och större flexibilitet i att justera uppdrag. I dagsläget har differentieringar i uppdragen, som till exempel vissa högspecialiserade förlossningsuppdrag på Södersjukhuset och Karolinska universitetssjukhuset, hanterats genom att lägga de uppdragen i sjukhusavtalet. Om förlossningsuppdraget regleras via vårduppdrag i budget blir det möjligt med differentierade uppdrag utan att en vårdgivares uppdrag regleras via flera olika avtalsformer. Vidare följer reglering via vårduppdrag i budget den nya styrning som regionfullmäktige beslutat om, med syfte att förenkla styrningen av vården i egen regi.

Utredningen föreslår att ersättningsmodellen för akutsjukhusens huvuduppdrag även skulle gälla för förlossningsuppdraget, enligt nuvarande ersättningsmodell innebär det en uppdragsrelaterad (fast) ersättning på 70 procent.

Den nya styrningsmodellen för vården i egen regi innebär att vårduppdragen för akutsjukhusnämnden och Karolinska Universitetssjukhuset beskrivs i bilagor till budget. I bilagorna för vårduppdrag är det möjligt att tydliggöra basuppdraget och eventuella tilläggsuppdrag inom förlossningsvården. Det är även möjligt att årsvis fastställa en kapacitet för respektive förlossningsklinik.

Förslaget om att avveckla vårdval förlossning för Region Stockholms aktörer i egen regi, som följde utredningen om sammanhållen kvinnosjukvård (HSN 2023-0914), beslutades den 16 december 2025. Vidare arbete kring detta följer i budgetprocessen för 2027.

Eftersom en av förutsättningarna för utredningen har varit att bibehålla samtliga förlossningsverksamheter bedömer hälso- och sjukvårdsnämnden att vårdval förlossning ska kvarstå för att möjliggöra fortsatt drift av BB Stockholm.

Regionledningskontoret bedömer att motionen ska anses besvarad med hänvisning till hälso- och sjukvårdsnämndens utredning samt yttrande den 16 december 2025.

Ekonomiska konsekvenser

Beslut i enlighet med regiondirektörens tjänsteutlåtande bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm. Beslutar regionfullmäktige i enlighet med motionärens förslag har detta ekonomiska konsekvenser som behöver beaktas i budget.

Emma Lennartsson
Regiondirektör

Mikael Ohrling
Sjukvårdsdirektör

Beslutsunderlag

1. Motion 2024:47
2. Hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande den 16 december 2025
3. Utredning av sammanhållen kvinnosjukvård (HSN 2023-0914)

Beslutsexpediering

1. Hälso- och sjukvårdsnämnden